

Het kind aan het woord

Handvatten voor gesprekken en het hoorrecht in jouw school

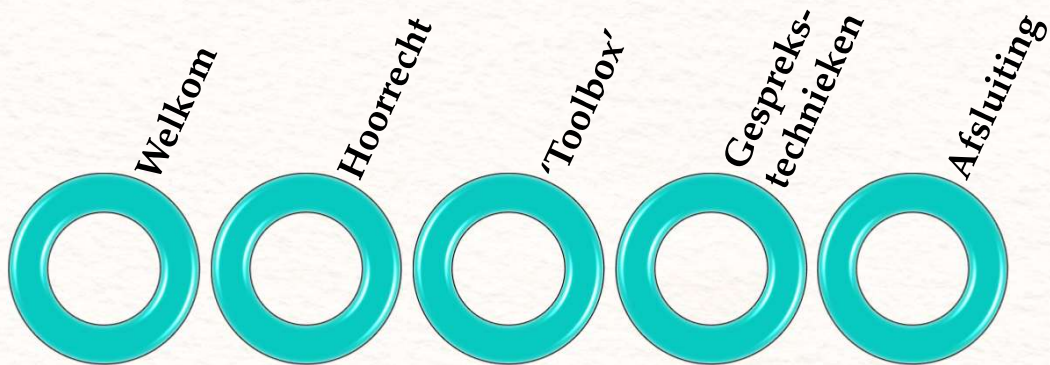

Als leren je lief is

1

Programma

2

Aan het einde van deze workshop...

- Ben ik bekend met hoorrecht,
- Weet ik welke tools helpend kunnen zijn voor/in een gesprek,
- Ben ik bekend met verschillende typen vragen,
- Weet ik welke gesprekstechnieken ik kan toepassen.

6

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Wet versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs

Wat regelt de wet?

- Ouder- en jeugdsteunpunt in elk samenwerkingsverband**
1 januari 2025
- Hoorrecht voor leerlingen over hun ontwikkelingsperspectief de ondersteuning op school**
1 augustus 2025
- Ondersteuningsaanbod staat in de schoolgids**
1 augustus 2025

Wat betekent deze wet voor:

Leerlingen

- Het ouder- en jeugdsteunpunt is er om je te helpen bij passend onderwijs.
- Alle informatie over ondersteuning op school staat in de schoolgids.
- Je mag meespelen over je eigen ontwikkelingsperspectief.
- Je mag meespelen over de ondersteuning die jouw school biedt aan leerlingen met passend onderwijs.

Scholen

- Verwijs ouders en leerlingen naar het ouder- en jeugdsteunpunt van het samenwerkingsverband als u hen voldoende kunt informeren of steunen.
- Vraag aan leerlingen met een ontwikkelingsperspectief of zij hierover willen praten en help hen daarbij.
- Vraag aan alle leerlingen of zij hun mening willen geven over het totale ondersteuningsaanbod.

Ouders

- Het ouder- en jeugdsteunpunt is er om u te helpen bij passend onderwijs.
- Alle informatie over ondersteuning op school staat in de schoolgids.

Samenwerkingsverbanden

- Zorg ervoor dat er een ouder- en jeugdsteunpunt is dat ouders en leerlingen informeert over passend onderwijs.
- ouders en leerlingen adviseren, steunen en begeleidt bij het onderwijs en de extra ondersteuning.

Voor 2025	Vanaf 2025
Ouder- en jeugdsteunpunten in elk samenwerkingsverband	
Het samenwerkingsverband hoeft geen ouder- en jeugdsteunpunt te hebben.	Elk samenwerkingsverband moet een ouder- en jeugdsteunpunt hebben. Het steunpunt informeert en steunt ouders en leerlingen bij passend onderwijs. Het steunpunt signaleert ontwikkelingen over passend onderwijs en informeert het samenwerkingsverband hierover.
Hoorrecht over het ontwikkelingsperspectief en het ondersteuningsaanbod	
School praat met ouders over het ontwikkelingsperspectief.	School praat met ouders EN leerling over het ontwikkelingsperspectief.
School schrijft in het ontwikkelingsperspectief op wat de leerling na deze school kan doen, waarom de school dat denkt en hoe de school de leerling hierbij gaat helpen.	School schrijft in het ontwikkelingsperspectief ook op hoe de leerling naar de eigen ontwikkeling kijkt en wat de school met die inbreng heeft gedaan.
School mag het ontwikkelingsperspectief pas vaststellen of bijstellen als het met de ouders heeft gesproken en zij hebben ingestemd met het handelingsdoel.	School mag het ontwikkelingsperspectief vaststellen of bijstellen als het met de ouders EN de leerling heeft gesproken en de ouders hebben ingestemd met het handelingsdoel.
School is niet verplicht om leerlingen naar hun mening te vragen over het ondersteuningsaanbod.	School moet alle leerlingen vragen naar hun mening over het ondersteuningsaanbod. Dan pas is de schoolgids af.
Ondersteuningsaanbod in de schoolgids	
In het schoolondersteuningsprofiel staat welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen.	In de schoolgids staat welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen en de basisondersteuning die op elke leerling van de school aanwezig is.
Het bestuur heeft toestemming nodig van de ouders en leerlingen in de medezeggenschapsraad voordat de schoolgids wordt goedgekeurd.	Het bestuur heeft toestemming nodig van de ouders of leerlingen in de medezeggenschapsraad voordat de schoolgids wordt goedgekeurd, behalve voor het ondersteuningsaanbod.
Het bestuur schrijft het extra ondersteuningsaanbod op in het schoolondersteuningsprofiel.	Het bestuur schrijft het aanbod voor basis en extra ondersteuning op in de schoolgids.

10

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Hoorrecht voor leerlingen over

- hun ontwikkelingsperspectief
- de ondersteuning op school

 1 augustus 2025

de ondersteuning op school staat in de schoolgids

Wat betekent deze wet voor:

Leerlingen

- Het ouder- en jeugdsteunpunt is er om je te helpen bij passend onderwijs.
- Alle informatie over ondersteuning op school staat in de schoolgids.
- Je mag meebeslissen over je eigen ontwikkelingsperspectief.
- Je mag meebeslissen over de ondersteuning die jouw school biedt aan leerlingen met passend onderwijs.

Ouders

- Het ouder- en jeugdsteunpunt is er om u te helpen bij passend onderwijs.
- Alle informatie over ondersteuning op school staat in de schoolgids.

Samenwerkingsverbanden

- Zorg ervoor dat er een ouder- en jeugdsteunpunt is dat:
- ouders en leerlingen informeert over passend onderwijs.
- ouders en leerlingen adviseert, steunt en begeleidt bij het onderwijs en de extra ondersteuning.

Voor 2025	Vanaf 2025
Ouder- en jeugdsteunpunten in elk samenwerkingsverband	
Het samenwerkingsverband heeft geen ouder- en jeugdsteunpunt te hebben.	Elk samenwerkingsverband moet een ouder- en jeugdsteunpunt hebben. Het steunpunt informeert en steunt ouders en leerlingen bij passend onderwijs. Het steunpunt signaleert ontwikkelingen over passend onderwijs en informeert het samenwerkingsverband hierover.
Hoorrecht over het ontwikkelingsperspectief en het ondersteuningsaanbod	
School praat met ouders over het ontwikkelingsperspectief.	School praat met ouders EN leerling over het ontwikkelingsperspectief.
School schrijft in het ontwikkelingsperspectief op wat de leerling na deze school kan doen, waarom de school dat denkt en hoe de school de leerling hierbij gaat helpen.	School schrijft in het ontwikkelingsperspectief ook op hoe de leerling naar de eigen ontwikkeling kijkt en wat de school met die inbreng heeft gedaan.
School mag het ontwikkelingsperspectief pas vaststellen of bijstellen als het met de ouders heeft gesproken en zij hebben ingestemd met het handlingsdoel.	School mag het ontwikkelingsperspectief pas vaststellen of bijstellen als het met de ouders EN de leerling heeft gesproken en de ouders hebben ingestemd met het handlingsdoel.
School is niet verplicht om leerlingen naar hun mening te vragen over het ondersteuningsaanbod.	School moet alle leerlingen vragen naar hun mening over het ondersteuningsaanbod. Dan pas is de schoolgids af.
Ondersteuningsaanbod in de schoolgids	
In het schoolondersteuningsprofiel staat welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen.	In de schoolgids staat welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen en de basisondersteuning die op elke leerling van de school aanwezig is.
Het bestuur heeft toestemming nodig van de ouders en leerlingen in de medezeggenschapsraad voordat de schoolgids wordt goedgekeurd.	Het bestuur heeft toestemming nodig van de ouders of leerlingen in de medezeggenschapsraad voordat de schoolgids wordt goedgekeurd. Behalve voor het ondersteuningsaanbod.
Het bestuur schrijft het extra ondersteuningsaanbod op in het schoolondersteuningsprofiel.	Het bestuur schrijft het aanbod voor basis en extra ondersteuning op in de schoolgids.

11

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Hoorrecht voor leerlingen over

- hun ontwikkelingsperspectief
- de ondersteuning op school

 1 augustus 2025

de ondersteuning op school staat in de schoolgids

Wat betekent deze wet voor:

Leerlingen

- Het ouder- en jeugdsteunpunt is er om je te helpen bij passend onderwijs.
- Alle informatie over ondersteuning op school staat in de schoolgids.
- Je mag meebeslissen over je eigen ontwikkelingsperspectief.
- Je mag meebeslissen over de ondersteuning die jouw school biedt aan leerlingen met passend onderwijs.

Ouders

- Het ouder- en jeugdsteunpunt is er om u te helpen bij passend onderwijs.
- Alle informatie over ondersteuning op school staat in de schoolgids.

Samenwerkingsverbanden

- Zorg ervoor dat er een ouder- en jeugdsteunpunt is dat:
- ouders en leerlingen informeert over passend onderwijs.
- ouders en leerlingen adviseert, steunt en begeleidt bij het onderwijs en de extra ondersteuning.

Voor 2025	Vanaf 2025
Ouder- en jeugdsteunpunten in elk samenwerkingsverband	
Het samenwerkingsverband heeft geen ouder- en jeugdsteunpunt te hebben.	Elk samenwerkingsverband moet een ouder- en jeugdsteunpunt hebben. Het steunpunt informeert en steunt ouders en leerlingen bij passend onderwijs. Het steunpunt signaleert ontwikkelingen over passend onderwijs en informeert het samenwerkingsverband hierover.
Hoorrecht over het ontwikkelingsperspectief en het ondersteuningsaanbod	
School praat met ouders over het ontwikkelingsperspectief.	School praat met ouders EN leerling over het ontwikkelingsperspectief.
School schrijft in het ontwikkelingsperspectief op wat de leerling na deze school kan doen, waarom de school dat denkt en hoe de school de leerling hierbij gaat helpen.	School schrijft in het ontwikkelingsperspectief ook op hoe de leerling naar de eigen ontwikkeling kijkt en wat de school met die inbreng heeft gedaan.
School mag het ontwikkelingsperspectief pas vaststellen of bijstellen als het met de ouders heeft gesproken en zij hebben ingestemd met het handlingsdoel.	School mag het ontwikkelingsperspectief pas vaststellen of bijstellen als het met de ouders EN de leerling heeft gesproken en de ouders hebben ingestemd met het handlingsdoel.
School is niet verplicht om leerlingen naar hun mening te vragen over het ondersteuningsaanbod.	School moet alle leerlingen vragen naar hun mening over het ondersteuningsaanbod. Dan pas is de schoolgids af.
Ondersteuningsaanbod in de schoolgids	
In het schoolondersteuningsprofiel staat welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen.	In de schoolgids staat welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen en de basisondersteuning die op elke leerling van de school aanwezig is.
Het bestuur heeft toestemming nodig van de ouders en leerlingen in de medezeggenschapsraad voordat de schoolgids wordt goedgekeurd.	Het bestuur heeft toestemming nodig van de ouders of leerlingen in de medezeggenschapsraad voordat de schoolgids wordt goedgekeurd. Behalve voor het ondersteuningsaanbod.
Het bestuur schrijft het extra ondersteuningsaanbod op in het schoolondersteuningsprofiel.	Het bestuur schrijft het aanbod voor basis en extra ondersteuning op in de schoolgids.

12

Hoorrecht voor leerlingen over

- hun ontwikkelingsperspectief
- de ondersteuning op school

1 augustus 2025

Ondersteuningsaanbod staat in de schoolgids

1 augustus 2025

Meer informatie vindt u hier

Wat betekent deze wet voor:

Leerlingen

- Het ouder- en jeugdstemrecht is er om je te helpen bij passend onderwijs.

Ouders

- Het ouder- en jeugdstemrecht is er om u te helpen bij passend onderwijs.

- **Vraag aan leerlingen met een ontwikkelingsperspectief of zij hierover willen praten en help hen daarbij.**
- **Vraag aan alle leerlingen of zij hun mening willen geven over het totale ondersteuningsaanbod.**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Voor 2025

Ouder- en jeugdstemrecht

Het samenwerkingsverband heeft een ouder- en jeugdstemrecht opgesteld.

Hoorrecht over het ontwikkelingsperspectief

School praat met ouders over het ontwikkelingsperspectief.

School schrijft in het ontwikkelingsperspectief wat de leerling na deze school (school) dat denkt en hoe de school gaat helpen.

School mag het ontwikkelingsperspectief vaststellen of bijstellen als het heeft gepraat en zij hebben ingehandeld.

School is niet verplicht om leerlingen te vragen over het ontwikkelingsperspectief.

Ondersteuningsaanbod in de schoolgids

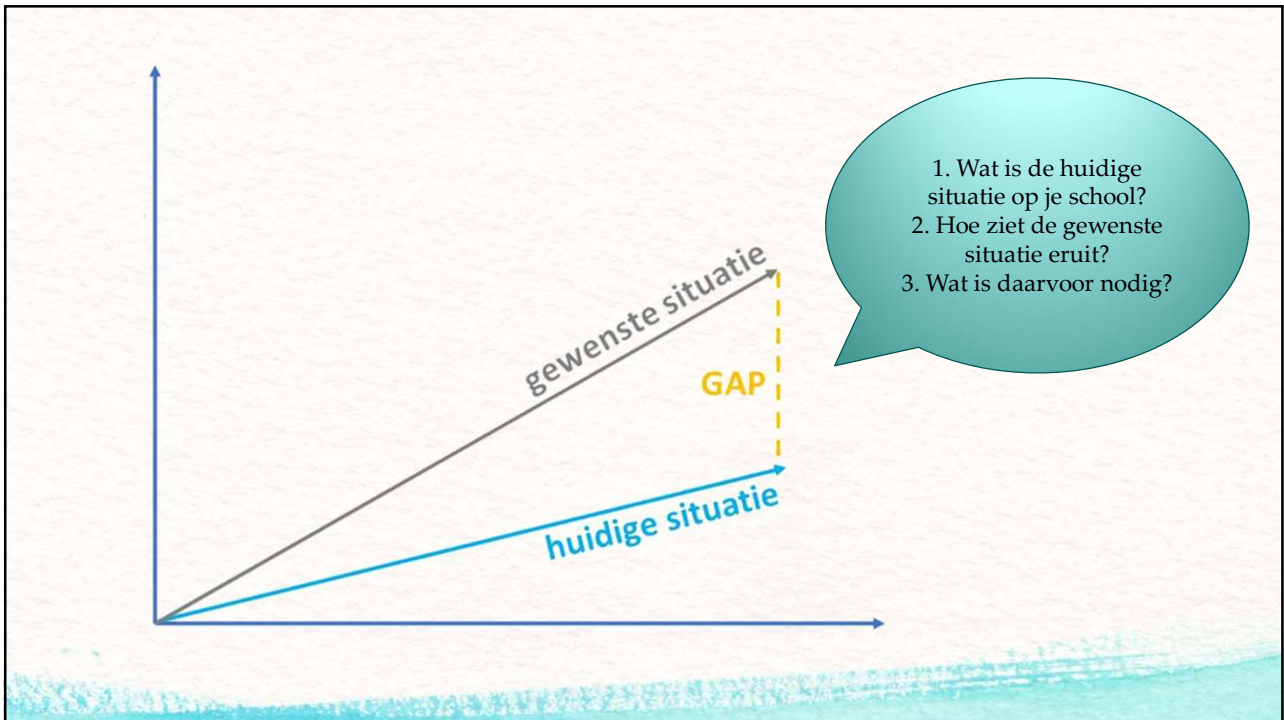
Het ontwikkelingsperspectief staat welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen.

In de schoolgids staat welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen en de basisondersteuning die op elke leerling van de school aanwezig is.

Het bestuur heeft toestemming nodig van de ouders of leerlingen in de medezeggenschapsraad voordat de schoolgids wordt goedgekeurd, behalve voor het ondersteuningsaanbod.

Het bestuur schrijft het aanbod voor basis en extra ondersteuning op in de schoolgids.

13

14

VISIE	URGENTIE	PLAN	MIDDELEN	COMPETENTIES	=	VERANDERING
	URGENTIE	PLAN	MIDDELEN	COMPETENTIES	=	VERWARRING
VISIE		PLAN	MIDDELEN	COMPETENTIES	=	WEERSTAND
VISIE	URGENTIE		MIDDELEN	COMPETENTIES	=	CHAOS
VISIE	URGENTIE	PLAN		COMPETENTIES	=	FRUSTRATIE
VISIE	URGENTIE	PLAN	MIDDELEN		=	ANGST

KNOSTER MODEL BIJ COMPLEXE VERANDERINGEN

Source: Knoster, T. (1991) Presentation in TASH Conference, Washington DC
Adapted by Knoster from Enterprise Group Ltd

15

JUNI 2025

Hoorrecht voor leerlingen op het ontwikkelingsperspectief (OPP)

FACTSHEET

Steunpunt
Steunpunt voor de leerkracht

“Het bevoegd gezag gaat in gesprek met de leerling over de verschillende onderdelen in het ontwikkelingsperspectief, op een manier die past bij de leeftijd, rijpheid en mogelijkheden van de leerling. De leerling kan in dit gesprek bijvoorbeeld zijn mening geven over de belemmerende en bevorderende factoren voor zijn of haar onderwijsleerproces. **Mogelijke vragen zijn hierbij hoe de leerling zich voelt op school en wat hij of zij nodig heeft om zich ten volle te kunnen ontwikkelen”.**

- Alle leeftijden, alle leerlingen
- Het is de plicht van scholen om leerlingen naar hun mening te vragen, maar het is een recht van de leerling om hier geen gebruik van te maken.

18

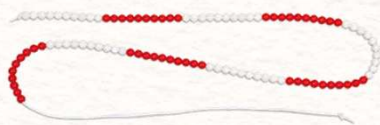

20

Maak gesprek visueel: tekeningen, filmpjes, schema's, materialen

TAFELKAART

X	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

Een emotiemeter in de klas

22

Gebruik Portfolio, vragenlijst

The image shows a blue and red portfolio binder with the text 'Portfolio ALOYSIUSCHOO' and 'ALYSIUSCHOO' on it. Next to it is a questionnaire titled 'Hoe ga jij het doen?' (How do you do it?). The questionnaire has three sections with horizontal lines for answers:

- Wat zijn jouw sterke kanten?
- Waar wil je dit jaar aan werken?
- Wat heb je hiervoor nodig?

There is also a small illustration of a person standing next to a signpost with three arrows pointing in different directions.

The radar chart is a circular tool for self-reflection. It has a central star with four points in red, yellow, and blue. The chart is divided into eight segments by lines radiating from the center. Each segment has a Dutch statement around it, and there are concentric circles for marking progress. The statements are:

- Ik help andere kinderen
- Ik weet wat ik leer en waar ik op let
- Ik weet waarom ik dit leer
- Ik weet wat ik moet doen als ik ergens niet uitkom
- Ik weet wat ik ga leren en wat ik geleerd heb
- Ik kan vertellen wat ik nodig heb
- Ik maak keuzes
- Ik zie fouten als kans om te leren
- Wanneer het moeilijk wordt, hou ik vol
- Ik ben kaffich op mijn werk

23

Gebruik foto's door leerlingen gemaakt om behoeften te verduidelijken (SHOWED-model).

“Wat helpt jou?”

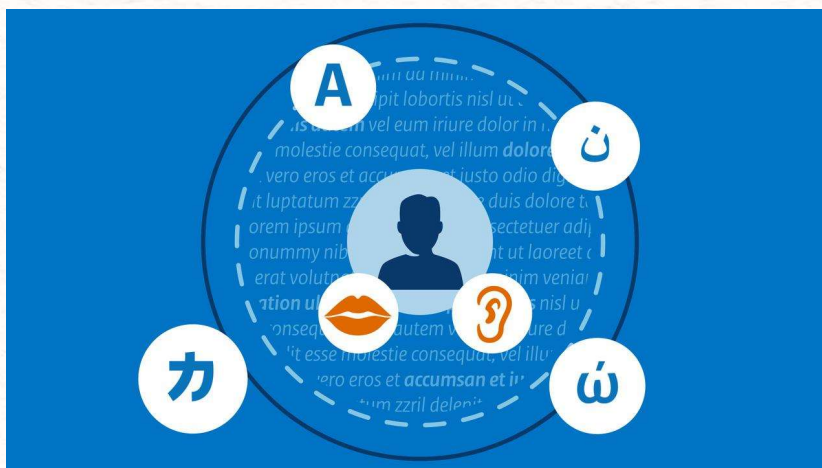
24

Laat leerling zelf
kiezen hoe hij/zij
wil meedenken:
praten, appen,
vragenlijst,...

25

Inzet tolk

26

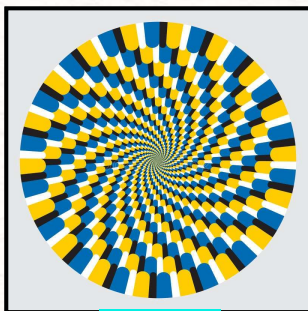
Type vragen

- Gesloten vraag: Vind je breuken moeilijk?
- Open vraag: Welke hulp vind je fijn bij breuken?
- Vervolgvrage: Wat vind je daar zo fijn aan? Wanneer heeft het jou geholpen?
- Suggestieve vraag: Vind je ook dat je misschien beter je tafels moet kennen?
- Retorische vraag: Gisteren had je toch alles goed?
- Hypothetische vraag: Hoe zou je het vinden als je elke dag 5 minuten hulp van juf Marjolein krijgt?

29

Gesprekstechnieken

LSD

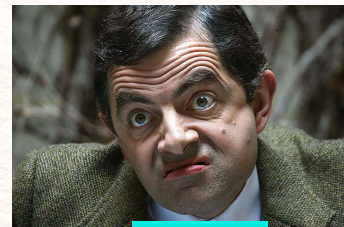
ANNA

NIVEA

STILTE

OEN

30

Oefenen

31

Opdracht, in groepjes van 3

1 verteller
1 doorvrager
1 samenvatter

Kies een 'luchtig' onderwerp

- De Verteller vertelt iets over een luchtig onderwerp en doet dit door te overdrijven.
- De Doorvrager stelt tussendoor alleen open vragen en begint deze altijd met 'Op welke manier...'
- De Samenvatter breekt in als hij of zij denkt dat 'dit' het moment is voor het geven van een korte, duidelijke samenvatting. Hij/zij doet dit als een nieuwslezer(es).

In het gesprek mag 1x een stiltemoment worden ingezet van 20 seconden. Het stiltemoment gaat in als één van de drie met de platte hand op de tafel slaat. **Kijk/ervaar wat stilte met jouw groepje doet.**

32

Gesprek

- Welkom
- Toelichting/veiligheid
- Doel
- Inhoud/plan bespreken en bevragen
- Afsluiting en afspraken

Gespreksformulier Hoorrecht

Naam leerling: _____

Groep / leerjaar: _____

Datum: _____

Gespreksvoerder: _____

Aanwezigen: _____

1. Start van het gesprek

Toelichting op doel gesprek en wat er met de informatie gebeurt:

Toegelicht Leerling begrijpt het

2. Hoe wil je graag meedenken/meedoen?

In gesprek Foto's Tekening Kaartjes Filmpje/voicebericht Anders: _____

3. Wat gaat er goed op school? (Stimulerende factoren)

Dit vind je fijn op school / hier ben je trots op:

Wat helpt jou hierbij?

4. Wat vind je nog moeilijk? (belemmerende factoren)

Dit vind je lastig / hier struikel je over:

Wat maakt dit moeilijk?

33

Wat gaat jou als eerste helpen?

**YOU DON'T HAVE TO SEE
THE WHOLE STAIRCASE,
JUST TAKE THE FIRST STEP.**

MARTIN LUTHER KING, JR.

37